

B.A [PART -I] [SEMESTER-II] [NEP 2020] EXAMINATION Oct, 2023

**Political Science
Paper II (DSC B-18)
Introduction to Indian Constitution
Sub Code-88383**

Day & Date- Monday, 06/11/2023

Time – 10.30 am to 12.30 pm

Total Marks- 40

INSTRUCTIONS- 1] All questions are compulsory.

2] Figures to the right indicate full marks.

Q1) Choose and write the correct alternative from the following: [05]

1) Fundamental Duties are enshrined in Article _____ of the Constitution of India.

a) Article 12   b) Article 23   c) Article 51A   d) Article 35

2) What kind of nation is India?

a) Communist   b) Capitalist
c) Secular   d) Not one of these

3) Which type of democracy is there in India?

a) Parliamentary Democracy   b) Presidential Democracy
c) Real Democracy   d) Dictatorship

4) According to which amendment of the Constitution, Panchayat Samiti got constitutional status?

a) 71   b) 72   c) 73   d) 74

5) To which concept of the following has been given priority in the proposal of Preamble of Indian Constitution?

a) Freedom   b) Equality   c) Justice   d) Brotherhood

Q.2) Write short notes on (Any Three) [15]

1) Presidential Power of Emergency

2) Right to Freedom

3) Preliminary jurisdiction of the Supreme Court

4) The role of the Prime Minister in the parliamentary system of government

5) Vice President of India

Q. 3. Write detail answers on any two of the following [20]

- A) Explain the Fundamental Rights in the Constitution of India.
B) Explain the powers and functions of the President.
C) Explain in detail the judicial review powers of the Supreme Court.

मराठी रूपांतर

प्र. १) पर्यायी उत्तरातून अचूक पर्याय निवडा व लिहा : [05]

- १) भारतीय राज्यघटनेच्या _____ कलमात मूलभूत कर्तव्य समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.
अ) कलम १२   ब) कलम २३   क) कलम ५१A   ड) कलम ३५
- २) भारत हे खालील पैकी कोणत्या प्रकारचे राष्ट्र आहे?
अ) साम्यवादी   ब) भांडवलवादी   क) धर्मनिरपेक्ष   ड) यापैकी नाही.
- ३) भारतामध्ये कोणत्या प्रकारची लोकशाही आहे?
अ) संसदीय लोकशाही   ब) अध्यक्षीय लोकशाही
क) प्रत्यक्षीय लोकशाही   ड) एकाधिकारशाही
- ४) संविधानातील कोणत्या संविधान दुरुस्तीनुसार पंचायत समितीला संवैधानिक दर्जा प्राप्त झाला?
अ) ७१ वी   ब) ७२ वी   क) ७३ वी   ड) ७४ वी
- ५) भारतीय राज्यघटनेत प्रस्तावनेत कोणत्या संकल्पनेवर अग्रक्रम दिला आहे.
अ) स्वातंत्र्य   ब) समता   क) न्याय   ड) बंधुभाव

प्र. 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन): [15]

- १) राष्ट्रपतीचे आणीबाणी विषयक अधिकार
- २) स्वातंत्र्याचा अधिकार
- ३) सर्वोच्च न्यायालयाचे प्रारंभिक अधिकार क्षेत्र
- ४) संसदीय शासन पद्धतीतील पंतप्रधानांची भूमिका
- ५) भारताचा उपराष्ट्रपती

प्र. 3) पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा: (कोणत्याही दोन) [20]

- अ) भारतीय राज्यघटनेतील मूलभूत अधिकार स्पष्ट करा.
ब) राष्ट्रपतींचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.
क) सर्वोच्च न्यायालयाचा न्यायालयीन पुनर्विलोकन अधिकार सविस्तर स्पष्ट करा.